

POSUDEK VEDOUCÍHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Historický ústav FF UHK

Akad. rok 2022/2023

Autor práce: Pavel Mužík

Studovaný program a ročník:

B0114A120001 Historie se zaměřením na vzdělávání, ročník 3

Název práce: Politický a správní vývoj okresu Poděbrady v letech 1945–1948

Vedoucí práce: prof. PhDr. Ondřej Felcman, CSc.

Oponent práce: PhDr. Tomáš Hradecký, Ph.D.

Bakalářská práce Pavla Mužíka je zaměřena na analýzu politicko-správního vývoje okresu Poděbrady s akcentem na působení tamního ONV a výsledky voleb z května 1946. Práce je součástí širšího okruhu prací s tematikou poznávání poválečného politického a správního vývoje v různých českých okresech. Práce vychází z pramenného studia a opírá se o archivní fondy ONV Poděbrady, KSČ – okresní výbor Poděbrady, dvě městské kroniky z fondů Archiv města Poděbrady a MNV Poděbrady a o dvě regionální periodika z let 1945–1948. Autor se seznámil rovněž s odbornou literaturou k problematice fungování ONV a české veřejné správy a závěrečnými pracemi obhájenými k této tematice v mém semináři a částečně je i využil. Práce obsahuje úvod, čtyři kapitoly, dále členěné do subkapitol a závěr. Je doplněna seznamem pramenů a literatury a seznamem zkratk.

V úvodu autor zdůvodnil výběr tématu, zmínil základní informace o podobě okresu a jeho charakteru, popsal použité prameny a literaturu a obsah práce a podobu jejího členění. Kapitoly a podkapitoly jsou postaveny na chronologickém základě, student využívá dobových mezníků rámujeících činnost veřejné správy – nástup revolučních orgánů, vznik ONV Poděbrady, podzimní volby ONV a PNS, parlamentní volby v květnu 1946, povolební fáze do přelomu let 1947–1948, únorové události roku 1948 a následné květnové volby, což odpovídá realitě historického vývoje i povaze tématu. V krátkém závěru autor upozorňuje na specifika působení ONV v Poděbradech (obtížná obnova samostatného okresu s pokusy ONV Nymburk získat pod svou správu některé z obcí poděbradského okresu, vztahy zástupců politických stran v ONV a jejich proměny od původní úzké spolupráce k neshodám narůstajícím od počátku roku 1948).

P. Mužík se soustředil zejména na postižení organizační stránky činnosti ONV. Popsal potíže s umístěním jeho úřadu, vztahy k MNV Poděbrady, sledoval rozsah personálních proměn funkcionářů ONV včetně vedoucích jednotlivých komisí, k nimž docházelo a za nimiž nestály volební výsledky. V této souvislosti je zajímavý popis výměny funkcionářů ONV po 25. únoru 1948, který poděbradský OAV NF provedl v poklidném stylu (obdobně tomu bylo v nepříliš vzdáleném kutnohorském okrese). Poměrně hodně autor věnoval pozornost národním správám a možným konfiskacím zejména firmy Novopramen Sadka v sousední Sadske podobu é. Pozornost zaměřil také na pololetní okresní sjezdy národních výborů, zabýval se sporem o obsazení funkce předsedy mimořádné vyživovací komise a v poúnorových týdnech vytvářením

akčních výborů NF, rekonstrukcí ONV a přípravou voleb na jaře 1948. Zmínil i další aspekty práce ONV. Text je poznámkován.

Obrázek o působení ONV v Poděbradech, který si čtenář udělá na základě předložené práce, je přínosný, neboť ukazuje, že se vztahy politických stran na okrese až do konce roku 1945 vyvíjely v poklidném rámci, což nepochybně souviselo také s přáním všech politických subjektů na okrese dosáhnout jeho obnovení. Oproti celostátnímu vývoji začala tak národně frontovní jednota jevit první známky rozkladu o několik měsíců později a přes nespornou rostoucí útočnost poděbradských komunistů vůči představitelům druhých stran nedosáhla ani v před únorem 1948 té míry tvrdosti, jako tomu bylo na vládní úrovni.

Autor se vyjadřuje přehledně a srozumitelně, gramatická stránka textu je téměř bezchybná nevyskytují se ani překlapy.

Předloženou bakalářskou práci mohu proto považovat za zdařilý pokus o přiblížení činnosti poděbradského ONV v období tzv. Třetí republiky a prvních týdnů poúnorového období. Její text plně vyhovuje požadavkům na závěrečnou práci v bakalářském studiu, a proto jej doporučuji k obhajobě. Hodnotím ji stupněm

V Praze 5. května 2023

prof. PhDr. Ondřej Felcman, CSc.